

Przewodnik po finansowaniu UE dla projektów dotyczących migracji i azylu

Frakcja polityczna Zieloni/Wolny Sojusz Europejski (Greens/EFA) w Parlamencie Europejskim działa na rzecz bardziej ekologicznej, sprawiedliwej i bardziej zrównoważonej Europy. Jej obecnych 50 europosłów z 17 różnych krajów Europy wspólnie pracuje nad uzyskaniem konkretnych wyników dla obywateli UE w zakresie najważniejszych zasad polityki, takich jak przepisy dotyczące żywności i środowiska, zmian klimatycznych, przejrzystości i demokracji, sprawiedliwości podatkowej, tworzenia miejsc pracy, ekologicznej gospodarki i handlu międzynarodowego. Unia Europejska zmagą się obecnie z wyzwaniem migracyjnym – wielu uchodźców, osób ubiegających się o azyl i migrantów poszukuje w UE schronienia i szansy na lepsze życie. Zieloni zawsze podkreślali potrzebę zwalczania przyczyn migracji i powodów, dla których ludzie uciekają ze swoich krajów pochodzenia, zamiast karania samych migrantów. Jednocześnie nadal wzywamy UE i jej państwa członkowskie do wzmocnienia starań o zagwarantowanie ochrony praw człowieka osobom przybywającym do UE i o zapewnienie im sprawiedliwego traktowania po przyjeździe. Brak solidarności między państwami członkowskim w tym względzie jest szczególnie godny pożałowania. Użyjemy wszelkich dostępnych środków politycznych i praktycznych, żeby nadal dążyć do zapewnienia, by UE stanęła po stronie wartości, na których się opiera.

Niniejszy podręcznik został wydany przez Zieloną Fundację Europejską dla grupy Zieloni/WSE w Parlamencie Europejskim.

The Greens/EFA Group
European Parliament
60 Rue Wiertz
1047 Brussels, Belgium

Green European Foundation asbl
3 Rue du Fossé
1536 Luxembourg, Luxembourg
Brussels office: 15, Rue d'Arlon
1050 Brussels, Belgium

Zespół redakcyjny:

Koordinacja: Simone Reinhart (Grupa Zieloni/WSE, Parlament Europejski)
Autor: Mojca Blas
Projekt i układ: Benedikt Maier

Pełny raport jest dostępny pod adresem:

<http://www.greens-efa.eu/the-guide-to-eu-funding-on-migration-and-asylum-16062.html>

<http://gef.eu/publication/guide-to-eu-funding-on-migration-and-asylum/>

grudzień 2016 r.

Licencja:

Teksty zawarte w niniejszej publikacji podlegają międzynarodowej licencji Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0. Wszystkie zdjęcia podlegają licencji wskazanej przez posiadacza pierwotnych praw autorskich. Wszystkie zdjęcia i grafiki zostały przekazane przez e-bibliotekę Komisji Europejskiej, dostępną na stronie internetowej (<http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library>).

Nota prawna:

Niniejszy dokument zoptymalizowano wyłącznie do czytania w Internecie. Zanim go wydrukujesz, pomyśl o ochronie środowiska.

Dokument wydany dzięki pomocy finansowej Parlamentu Europejskiego przekazanej Zielonej Fundacji Europejskiej. Parlament Europejski nie odpowiada za treść niniejszej publikacji.

Przedmowa

Wzrost liczby migrantów i uchodźców trafiających do Unii Europejskiej stanowi wyzwanie, któremu UE nie potrafiła dotychczas sprostać, co doprowadziło do głębokiego kryzysu humanitarnego w Europie. Przy braku wspólnej europejskiej reakcji, traktującej migrację jako zjawisko społeczne i zarządzającej nim jako takim, zadanie przyjmowania i kwaterowania migrantów oraz działanie w charakterze pierwszych osób kontaktowych zostało przejęte głównie przez władze lokalne i regionalne, organizacje pozarządowe i aktywistów, którzy nadal odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu migrantom i uchodźcom przyjęcia, dostępu do usług oraz ich podstawowych praw. Ich działania stanowiły niezwykle cenne wsparcie w całej Europie.

Unia Europejska oferuje podmiotom w państwach członkowskich szereg możliwości uzyskania pomocy finansowej. UE przeznaczyła środki finansowe na bezpośrednie wsparcie tych, którzy pomagają migrantom i uchodźcom. Choć fundusze te nie mają stanowić przeciwwagi dla braku finansowania krajowego, mogą być uzupełnieniem zasobów dla tych podmiotów, które zobowiążą się do zapewnienia włączenia społecznego i integracji migrantów i uchodźców w Unii Europejskiej.

Uważamy, że należy zapewnić ogólny przegląd pomocy finansowej UE dostępnej podmiotom lokalnym i regionalnym pracującym z migrantami, uchodźcami oraz osobami ubiegającymi się o azyl. Niniejszy podręcznik zawiera informacje na temat wszystkich właściwych możliwości uzyskania finansowania UE oraz

praktyczne porady na temat dostępu do funduszy unijnych. W podręczniku szczególną uwagę poświęcono projektom propagującym dalszą integrację, wspierającym włączenie społeczne i promującym lepszą jakość życia migrantów, uchodźców oraz osób ubiegających się o azyl.

Przede wszystkim pragniemy podziękować wszystkim organizacjom pozarządowym, doradcom lokalnym i regionalnym oraz członkom Zielonych, a także wielu naszym partnerom działającym na miejscu – za ich wysiłki w zaspokajaniu potrzeb migrantów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl oraz za pomoc w czynieniu świata lepszym miejscem do życia. Wyrażamy nasze uznanie dla grupy roboczej REGI działającej w ramach grupy Zieloni/WSE za podjęcie pracy nad tym przewodnikiem. Chcemy także podziękować wszystkim członkom i pracownikom grupy za ich wkład w opracowanie przewodnika oraz za propagowanie sprawiedliwej i odpowiedzialnej polityki UE dotyczącej migracji i udzielania azylu.

Rebecca Harms i Philippe Lamberts
Współprzewodniczący Grupy Zielonych / WSE

Susanne Rieger i Pierre Jonckheer
Współprzewodniczący Green European Foundation

Spis treści

Przedmowa	1
Spis treści	2
Co to jest finansowanie z UE?	3
Jak korzystać z podręcznika	4
Obszary finansowania	5
Szczegółowe informacje o funduszach	
Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (FAMI)	6
Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW)	8
Europejski Fundusz Społeczny (EFS)	10
Program UE na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI)	12
Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (EFPNP)	14
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)	18
Program „Sprawiedliwość”	20
Kreatywna Europa	22
Europa dla obywateli	23
Prawa, równość i obywatelstwo	24
Erasmus+	26
Program zdrowotny UE	28
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)	30
Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR)	30
Pomoc zewnętrzna	31
Informacje dodatkowe	32
Główne źródła informacji	33

Co to jest finansowanie z UE?

UE zapewnia pomoc finansową szerokiej gamie projektów w obszarach takich jak rozwój regionalny i miejski, zatrudnienie i włączenie społeczne, rolnictwo i rozwój terenów wiejskich, badania i innowacje, itp. Najważniejsze rodzaje

finansowania można podzielić na fundusze strukturalne i inwestycyjne, programy i inicjatywy, a także na pomoc zewnętrzną przeznaczoną na działania poza terytorium UE.

Struktura zarządzania

Większość funduszy UE zarządzana jest we współpracy z państwami członkowskimi w trybie **zarządzania dzielonego**. Współpraca opiera się na umowach o partnerstwie oraz programach operacyjnych, które zawierają informacje na temat finansowanych środków i szczegółowych działań, beneficjentów, komplementarności z innymi funduszami UE, obowiązków sprawozdawczych, zaangażowania partnerów itp. Państwa członkowskie planują określone działania, wybierają projekty i beneficjentów oraz przekazują

płatności za pośrednictwem swoich instytucji zarządzających. Pozostałymi funduszami UE zarządza bezpośrednio lub pośrednio Komisja Europejska. W przypadku **zarządzania bezpośredniego** Komisja odpowiada za cały proces wdrożenia realizowany bezpośrednio przez jej centralę lub agencje wykonawcze jako jedna instytucja zamawiająca i decyzyjna. W modelu **zarządzania pośredniego** zadania wdrożeniowe są powierzane krajom partnerskim, organizacjom międzynarodowym oraz agencjom rozwoju.

Główne rodzaje finansowania

Dotacje przyznaje się zwykle w formie bezpośredniej pomocy finansowej na projekty wybrane w ramach procedury zaproszenia do składania wniosków. Dotacje na działania przeznaczone są na określone projekty o ograniczonym czasie trwania, zaś dotacje operacyjne stanowią

wsparcie dla regularnych działań operacyjnych organów UE. Komisja udziela również **zamówień** na dostarczenie towarów i usług po opublikowaniu zaproszenia do składania ofert lub zaproszenia do wyrażenia zainteresowania.

Grupy docelowe

Przy świadczeniu pomocy związanej z migracją władze lokalne i regionalne, organizacje pozarządowe oraz inne organy państw członkowskich są zazwyczaj zobowiązane do rozróżniania statusu beneficjentów końcowych. Choć **osoby nowo przybyłe** oraz **migranci nieposiadający dokumentów** mogą korzystać jedynie z ograniczonych form pomocy, często niewystarczających do zapewnienia podstawowego standardu życia, **osoby ubiegające się o azyl** (pod pewnymi warunkami) oraz **uchodźcy** mają dostęp do pomocy społecznej, opieki zdrowotnej,

edukacji, zatrudnienia i samozatrudnienia, a także możliwość korzystania z innych środków integracyjnych. Dodatkowe informacje na temat finansowania z UE dostępne są w dokumencie *Informacje ogólne o finansowaniu ze środków UE* (bit.ly/2jSc6Ny) opublikowanym przez Komisję Europejską oraz na stronie Budżet UE w moim kraju (bit.ly/1Dbb18z), który zawiera zestawienia dotyczące wybranych projektów we wszystkich krajach UE.

Jak korzystać z podręcznika

Niniejszy podręcznik zawiera zwięzły i zrozumiały przegląd możliwości skorzystania z funduszy UE przez Państwa organizację lub instytucję. Aby jak najbardziej ułatwić korzystanie z podręcznika, poniżej objaśniamy poszczególne sekcje stron z opisami funduszy.

Nazwa funduszu

Nazwa funduszu określona przez instytucję finansującą.

Najważniejsze informacje o funduszu

Wszystkie najważniejsze informacje o funduszu, jego misji, grupach docelowych, celach i działaniach objętych finansowaniem, wraz z przykładami i innymi przydatnymi informacjami.

Obszary finansowania

Fundusze przedstawione w podręczniku oznakowano według następujących obszarów:

**Zatrudnienie
i rynek pracy**

**Mieszkalnictwo
i infrastruktura**

**Opieka zdrowotna
i społeczna**

**Pomoc
materialna**

**Kształcenie
i szkolenie**

**Kultura
i media**

**Sprawiedliwość
i bezpieczeństwo**

**Włączenie społeczne
i integracja**

**Prawa
i swobody**

**Administracja publiczna
i rząd**

Bezpośredni link

Link zapewnia bezpośredni dostęp do strony internetowej funduszu. Wystarczy zeskanować kod QR smartfonem lub wpisać skrócony adres URL do przeglądarki internetowej.

Obszary finansowania

W celu zapoznania się z informacjami dotyczącymi odpowiednich funduszy należy wybrać kategorię właściwą dla Państwa organizacji lub instytucji. Następnie za pomocą poniższej tabeli należy sprawdzić, które fundusze oferują wsparcie w danym obszarze.

Fundusz

Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (FAMI)

str. 6

Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW)

str. 8

Europejski Fundusz Społeczny (EFS)

str. 10

Program UE na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI)

str. 12

Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Niekorzystanym (EFPNP)

str. 14

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)

str. 18

Program „Sprawiedliwość”

str. 20

Kreatywna Europa

str. 22

Europa dla obywateli

str. 23

Prawa, równość i obywatelstwo

str. 24

Erasmus+

str. 26

Program zdrowotny UE

str. 28

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

str. 30

Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR)

str. 30

Szczegółowe informacje o funduszach

Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (FAMI)

Fundusz Azylu, Migracji i Integracji przyczynia się do skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi oraz do realizacji, wzmocnienia i rozwoju wspólnej polityki UE w zakresie azylu i integracji. Opiera się on na zasadzie solidarności i podziału odpowiedzialności między państwami członkowskimi, koncentrując się szczególnie na państwach najbardziej dotkniętych migracją.

Kto może złożyć wniosek

Władze państwowe i federalne, lokalne i regionalne organy władz publicznych, organizacje pozarządowe, organizacje humanitarne, organy oświatowe i badawcze, międzynarodowe organizacje publiczne, krajowe organizacje Czerwonego Krzyża, spółki prywatne i publiczne, itp.

Grupy docelowe

Osoby nowo przybyłe, osoby ubiegające się o azyl (w tym osoby, które nie otrzymały jeszcze ostatecznej decyzji), beneficjenci tymczasowej ochrony międzynarodowej, uchodźcy i inni migranci, będący stałymi rezydentami.

Działania objęte finansowaniem

Działania wspierane przez fundusz mogą dotyczyć różnych etapów procedury azylowej oraz różnych aspektów polityki azylowej. Szczególną uwagę poświęca się potrzebom grup szczególnie wrażliwych, takich jak osoby małoletnie bez opieki, kobiety, młodzież, dzieci i osoby starsze.

Kształcenie i szkolenie

Programy kształtujące świadomość obywatelską, kursy językowe, szkolenia zawodowe, uznanie kwalifikacji, działania przygotowawcze ułatwiające dostęp do rynku pracy itp.

Mieszkalnictwo i infrastruktura

Poprawa infrastruktury i warunków pobytu w domach integracyjnych itp.

Pomoc materialna

Pomoc materialna (np. żywność, artykuły higieniczne) oraz usługi pomocowe (np. tłumaczenie ustne i pisemne, pomoc prawna, opieka medyczna, świadczenia pieniężne) itp.

Główne cele

FAMI może zapewniać finansowanie w czterech podstawowych obszarach: Azyl, Legalna migracja i integracja, Solidarność oraz Nielegalna migracja i Powrót. Fundusz promuje wspólne podejście w celu zapewnienia wysokich standardów ochrony migrantom i uchodźcom w całej Unii i jest przeznaczony do poprawy dostępu osób spoza UE do ich praw i środków integracyjnych na szczeblu krajowym, lokalnym i regionalnym.

Opieka zdrowotna i społeczna

Opieka medyczna i psychologiczna, pomoc społeczna itp.

Włączenie społeczne i integracja

Mediacja społeczna, pomoc administracyjna i sądowa, pomoc w łączeniu rodzin, wspieranie usamodzielnienia, poprawa ogólnej świadomości publicznej oraz dialogu ze społeczeństwem przyjmującym (kampanie, wydarzenia), udział w życiu obywatelskim i kulturalnym, informacje dotyczące procedury azylowej, promocja równego dostępu do usług publicznych i prywatnych, działania informujące migrantów o ich prawach i obowiązkach, promocja wartości europejskich itp.

Administracja publiczna i rząd

Wzmocnienie systemów administracyjnych oraz szkolenie pracowników w celu zapewnienia skutecznego dostępu do procedur azylowych, poprawa jakości i szybkości podej-

mowania decyzji azylowych, opracowanie metod alternatywnych względem środka detencyjnego, zrównoważona współpraca między podmiotami, wdrożenie programów informacyjnych, budowanie potencjału dla decydentów politycznych i beneficjentów (wymiana najlepszych praktyk, nawiązywanie kontaktów) itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Większość środków wdrażana jest w trybie zarządzania dzielonego na podstawie wieloletnich programów krajowych. Maksymalna wysokość współfinansowania wynosi 75% (90% w szczególnych przypadkach). Pozostałe środki przeznaczone są na działania unijne, pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych, pomoc techniczną oraz na Europejską Sieć Migracyjną; wdrażane są poprzez zarządzanie bezpośrednie lub pośrednie. Wnioski na szczeblu UE są przyjmowane w ramach procedury zaproszenia do składania wniosków, zaproszenia do składania ofert, zaproszenia do składania deklaracji zainteresowania stanowiskami ekspertów zewnętrznych oraz wezwania do udzielenia pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych.

Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może zostać udzielona państwom członkowskim w wyjątkowych okolicznościach w celu zaspokojenia pilnych potrzeb wynikających z dużego napływu migrantów, który stawia wysokie wymagania związane z infrastrukturą przyjmowania migrantów, systemami i procedurami azylowymi.

Europejska Sieć Migracyjna zapewnia państwom członkowskim informacje na temat migracji i azylu jako wsparcie procesu kształtowania polityki. Pomocy finansowej udziela się w postaci dotacji dla krajowych punktów kontaktowych odpowiedzialnych za koordynację na szczeblu krajowym.

Dotychczasowe działania

Austriackie centrum dla młodych migrantek **peppa Mädchenzentrum* stanowi miejsce spotkań dla wszystkich migrantek w wieku 10–20 lat, które potrzebują porad dotyczących edukacji, zatrudnienia, sytuacji w domu, znajomych itp. Centrum oferuje konsultacje, warsztaty, pomoc w znalezieniu pracy, działania społeczne oraz dostęp do biblioteki.
Informacje dodatkowe: bit.ly/2glscx1

Bezpośredni link

bit.ly/1qeMirS

Istnieje możliwość finansowania projektów poza terytorium UE związanych z przygotowaniem migrantów przed przybyciem do UE, np. podejmowane przed wyjazdem środki zwiększające szansę na zatrudnienie w państwach członkowskich, ocena kwalifikacji, kursy kształtujące świadomość obywatelską, pakiety informacyjne podnoszące świadomość itp.

Do udziału w projektach kwalifikują się jedynie **migranci przebywający legalnie w UE**, co może stanowić utrudnienie dla osób pracujących z migrantami nieposiadającymi dokumentów.

Instytucje zarządzające w moim kraju: Wykaz instytucji zarządzających, które mogą zapewnić szczegółowe i aktualne informacje na temat wdrożenia, znajduje się w odpowiednim programie krajowym.

W ramach francuskiego projektu Medycznego wsparcia terapeutycznego dla osób ubiegających się o azyl i uchodźców, finansowanego przez jeden z funduszy zarządzających FAMI – Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców – oferowano bezpłatne konsultacje medyczne i psychologiczne osobom ubiegającym się o azyl i uchodźcom cierpiącym z powodu konsekwencji traumatycznych wydarzeń, by poprawić ich dobrostan i jakość życia

Informacje dodatkowe:
bit.ly/2gyjGIV

Szczegółowe informacje o funduszach

Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW)

Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego wspiera wdrażanie odnowionej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego oraz środków związanych ze współpracą w zakresie ścigania przestępstw i zarządzania granicami zewnętrznymi UE. Ułatwia legalne podróżowanie i przyczynia się do zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w UE przy jednoczesnym przestrzeganiu zobowiązania UE do poszanowania podstawowych wolności i praw człowieka.

Kto może złożyć wniosek

Pomoc finansowa jest dostępna głównie dla władz państwowych i federalnych, ale także dla lokalnych i regionalnych organów władz publicznych, organizacji pozarządowych, międzynarodowych organizacji publicznych, organizacji humanitarnych, spółek prywatnych i publicznych, organizacji oświatowych i badawczych itp.

Grupy docelowe

Osoby nowo przybyłe, osoby ubiegające się o azyl (w tym osoby, które nie otrzymały jeszcze ostatecznej decyzji), beneficjenci tymczasowej ochrony międzynarodowej, uchodźcy i inni migranci będący stałymi rezydentami.

Główne cele

W obszarze *Granice i wizy* fundusz ma na celu wprowadzenie jednolitej kontroli granic zewnętrznych na wysokim poziomie, harmonizację zarządzania granicami oraz zapewnienie sprawnego przekraczania granic poprzez wspieranie skutecznego rozpatrywania wniosków wizowych i udostępniania informacji między krajami UE. W odniesieniu do migrantów ułatwia legalne podróżowanie do UE oraz zapewnia ubiegającym się o wizę usługi wysokiej jakości i równe traktowanie. W obszarze *Policji* fundusz przyczynia się do zwalczania zorganizowanej przestępczości transgranicznej oraz do wzmacniania zdolności państw UE do skutecznego zarządzania zagrożeniami związanymi z bezpieczeństwem.

Działania objęte finansowaniem

Sprawiedliwość i bezpieczeństwo

Wszelkie działania związane z zarządzaniem granicami zewnętrznymi, systemy kontroli i nadzoru, inwestycje w infrastrukturę operacyjną, wyposażenie i oprogramowanie, szersze wykorzystanie nowoczesnych technologii, wyposażenie techniczne i wyposażenie do zarządzania tożsamością, infrastruktura łączności, wdrożenie systemów informatycznych dla granic zewnętrznych i bezpieczeństwa (np. systemu informacyjnego Schengen, wizowego systemu informacyjnego), oddelegowanie oficerów łącznikowych ds. migracji, środki związane z bezpieczeństwem dokumentów, wzmocnienie zdolności reagowania,

koordynacja administracyjna i operacyjna (np. wspólne operacje), wykrywanie przestępczości zorganizowanej i dochodzenia w takich sprawach, wykrywanie niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i dochodzenia w takich sprawach, zapobieganie działaniom terrorystycznym, szkolenia wizowe, szkolenia pracowników z zakresu znajomości języków i umiejętności międzykulturowych, udzielanie informacji i zapobieganie gwałtownej radykalizacji, itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Większość środków FBW wdrażana jest w trybie zarządzania dzielonego w postaci rocznych programów krajowych (zaproszenia do składania wniosków, zamówienia publiczne i bezpośrednie udzielanie zamówień). Projekty są współfinansowane do wysokości 75% lub 90% kosztów poszczególnych działań i do 100% w przypadku pomocy technicznej. Pozostałymi środkami rozporządza bezpośrednio lub pośrednio Komisja. Mogą one być wydawane w toku procedury zaproszenia do składania wniosków, zaproszenia do składania ofert, działań unijnych lub pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych i pomocy technicznej.

Bezpośredni link

bit.ly/1xgdKdQ

Pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych może zostać przeznaczona na pilne potrzeby wynikające z dużej liczby obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne, na działania takie jak tłumaczenia ustne na potrzeby procedur rejestracyjnych oraz żywność i inne produkty dla osób w ośrodkach recepcyjnych.

Działania Unii to określone środki transgraniczne lub innowacyjne, przynoszące korzyści całej UE.

Środki z FBW można również wykorzystać na działania prowadzone **w krajach trzecich** lub w odniesieniu do nich, takie jak seminaria, warsztaty i projekty pilotażowe w celu zapewnienia doraźnej fachowej wiedzy technicznej i operacyjnej w tych krajach, a także na działania promujące wzajemne zaufanie i wymianę dobrych praktyk.

Dotychczasowe działania

W listopadzie 2015 r. *Słowenia i Chorwacja* otrzymały *pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych* w dziedzinie zarządzania granicami przeznaczoną na obsługę wysokich przepływów migracyjnych. Środki wydano na działania doraźne, takie jak powiększenie możliwości przyjmowania osób nowo przybyłych i zakwaterowania oraz pokrycie kosztów zakwaterowania funkcjonariuszy oddelegowanych przez inne państwa członkowskie. Jednocześnie oba państwa członkowskie otrzymały również pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI) na tymczasowe ośrodki zakwaterowania.

W 2016 r. Komisja planuje ogłoszenie przetargu na analizę naukową sposobów uzyskiwania przez migrantów informacji na temat tras, transportu, przemytników, którzy mogą ułatwić ich podróż, oraz kraju docelowego. W szczególności należy zbadać kanały komunikacji oraz rolę mediów społecznościowych.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2dzkhZD

Szczegółowe informacje o funduszach

Europejski Fundusz Społeczny (EFS)

Europejski Fundusz Społeczny promuje wysoki poziom zatrudnienia i jakość miejsc pracy, jednocześnie walcząc z ubóstwem, zwiększając włączenie społeczne i promując równość płci, niedyskryminację oraz równość szans. Ze środków EFS skorzystają szczególnie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, takie jak migranci, mniejszości etniczne i społeczności marginalizowane.

Główne cele

Trwałość i jakość zatrudnienia: EFS wspiera dostęp do zatrudnienia i trwałą integrację na rynku pracy. Szczególną uwagę poświęca się osobom narażonym na wykluczenie społeczne i pochodzącym ze społeczności marginalizowanych.

Włączenie społeczne i przeciwdziałanie dyskryminacji: Poprzez aktywne włączenie i równość szans EFS zapewnia wsparcie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności i zwalcza wszelkie formy dyskryminacji.

Kształcenie i szkolenie: W odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji EFS promuje równy dostęp do wysokiej jakości edukacji i uczenia się przez całe życie, pomagając podnosić umiejętności oraz promując doradztwo zawodowe i weryfikację uzyskanych kompetencji.

Administracja publiczna i rząd: Aby ograniczyć obciążenia administracyjne i zwiększyć wydajność, EFS inwestuje w budowanie możliwości instytucjonalnych i administracyjnych wszystkich interesariuszy oferujących edukację, szkolenia oraz realizujących politykę zatrudnienia i politykę społeczną.

Kto może złożyć wniosek

Władze państwowe i federalne, lokalne i regionalne organy władz publicznych, organizacje pozarządowe, spółki prywatne i publiczne, organizacje humanitarne, instytucje oświatowe i szkoleniowe, służby zatrudnienia, organy badawcze, doradcy zawodowi, służby wsparcia młodzieży, związki zawodowe, pracodawcy, przedsiębiorstwa społeczne itp.

Grupy docelowe

Uchodźcy i osoby ubiegające się o azyl mające dostęp do rynku pracy. Osoby ubiegające się o azyl bez dostępu do rynku pracy mogą jedynie uzyskać dostęp do systemu edukacji, jeżeli biorą udział w kształceniu zawodowym lub w działaniach dotyczących edukacji ich dzieci.

Działania objęte finansowaniem

Zatrudnienie i rynek pracy

Doradztwo indywidualne, pisanie CV i techniki prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych, uznawanie zdobytych kompetencji, dostęp do służb zatrudnienia, zapobieganie pracy nierejestrowanej, wspieranie przedsiębiorczości (w tym finansowanie zakładania przedsiębiorstw i przedsiębiorstw społecznych), zdobywanie praktycznego doświadczenia zawodowego, poprawa perspektyw zatrudnienia, nawiązywanie kontaktów, uwrażliwianie pracodawców itp.

Bezpośredni link

bit.ly/1pVXhsi

Kształcenie i szkolenie

Kursy poprawiające dostęp do zatrudnienia, rozwój i podnoszenie umiejętności podstawowych i wykształcenia, kursy językowe i internetowe, ograniczanie liczby osób wcześniej kończących naukę, podnoszenie motywacji, działania pozaszkolne, język migowy, poszerzanie dostępu do kształcenia wyższego, poprawa dostępu do wysokiej jakości szkół poprzez wspieranie transportu (np. usług autobusowych), podnoszenie zróżnicowania kadry nauczycielskiej, szkolenie w zakresie rozu-

mienia nierównych szans edukacyjnych, różnorodność kulturowa i wielojęzyczność, budowanie możliwości (doradcy, pracownicy socjalni i psycholodzy, mediatorzy i mentorzy), nowatorskie narzędzia i metody edukacyjne, itp.

Opieka zdrowotna i społeczna

Działania poprawiające dostęp do wysokiej jakości opieki zdrowotnej i społecznej w przystępnych cenach itp.

Prawa i swobody

Działania chroniące równy dostęp do usług prywatnych i publicznych, dzielenie się wartościami europejskimi, informowanie o prawach i obowiązkach, itp.

Włączenie społeczne i integracja

Zapobieganie dyskryminacji, poprawa zrozumienia międzykulturowego, przekazywanie wartości, debaty publiczne wspierające włączenie, zaangażowanie rodziców w placówkach edukacji przedszkolnej i szkołach, podnoszenie świadomości itp.

Administracja publiczna i rząd

Praca socjalna w społecznościach i promowanie roli władz miejskich, opracowywanie nowatorskich sposobów pracy z migrantami, wszechstronne programy zatrudnienia, procesy reform wydziałów migracyjnych, budowanie możliwości i umiejętności pracowników z myślą o poprawie jakości procedur azylowych, realizacja polityki i usług o większej wartości dodanej dla migrantów, itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Środki EFS wdrażane są w trybie zarządzania dzielonego. Finansowaniu towarzyszą zawsze środki publiczne lub prywatne. Wielkość współfinansowania wynosi od 50% do 85% kosztów projektu ogółem. Wsparcie przekazywane jest w postaci dotacji operacyjnych, w trybie zaproszenia do składania wniosków i zaproszenia do składania ofert.

Inicjatywy wspierane przez EFS:

Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia ma na celu zapewnienie odpowiedniego zakresu umiejętności do pracy w przyszłości. Wspiera uznawanie umiejętności i kwalifikacji zdobytych poza UE. Krajowe ośrodki ds. uznawalności akademickiej i informacji (NARIC) mogą pomagać migrantom w uznaniu ich dyplomów i studiów w celu poprawy ich dostępu do rynku pracy.

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych zapewnia młodym niepracującym migrantom kształcenie lub szkolenie w celu uzy-

skania wysokiej jakości oferty zatrudnienia, kształcenia ustawicznego lub stażu. O finansowanie na szczeblu krajowym mogą starać się służby zatrudnienia, doradcy zawodowi, instytucje oświatowe i szkoleniowe, służby wsparcia młodzieży oraz pracodawcy.

EFS w Państwie kraju: bit.ly/2jhQhD7

Dotychczasowe działania

W ramach niemieckiego projektu *Lotsendienst for migrants* udzielono porad około 1400 migrantom zainteresowanym założeniem własnych firm. 735 z nich skutecznie otworzyło własne spółki po szkoleniu indywidualnym.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2iWKAOG

W ramach słoweńskiego projektu *Mosaik eko-społeczne gospodarstwo rolne Korenika* zapewnia grupom szczególnie wrażliwym odpowiednią wiedzę fachową i odpowiednie umiejętności, jak i stałe zatrudnienie przy produkcji żywności organicznej, jednocześnie podtrzymując rewitalizację tradycji rolniczych.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2iWPQSn

Słoweńskie przedsiębiorstwo społeczne *SKUHNA*, inaczej *Słoweńska Kuchnia Świata*, zatrudnia migrantów i uchodźców jako kucharzy i kelnerów w celu poprawy ich warunków socjalnych, wzbogacając jednocześnie społeczeństwo słoweńskie.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2gykvBz

Szczegółowe informacje o funduszach

Program UE na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI)

Program Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych promuje wysoki poziom jakości i trwałe zatrudnienie, gwarantując odpowiednią ochronę socjalną i zwalczając wykluczenie społeczne, długotrwałe bezrobocie i dyskryminację, a także poprawiając warunki pracy i dbając o równość kobiet i mężczyzn.

Kto może złożyć wniosek

Organy i instytucje publiczne i prywatne, władze krajowe, regionalne i lokalne, organizacje pozarządowe, służby zatrudnienia, partnerzy społeczni, instytucje szkolnictwa wyższego i instytuty badawcze, eksperci w zakresie oceny skutków, krajowe urzędy statystyczne, organy zapewniające mikrofinansowanie dla osób fizycznych i mikroprzedsiębiorstw, itp.

Grupy docelowe

Osoby ubiegające się o azyl posiadające dostęp do rynku pracy lub nieposiadające go, uchodźcy i migranci.

Główne cele

Finansowanie z programu EaSI przeznaczone jest na wzmacnianie celów UE i koordynację działań na szczeblu unijnym i krajowym w obszarach zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia.

W odniesieniu do migrantów istotne znaczenie mają dwa podprogramy: **Progress** wspiera opracowanie odpowiedniej polityki UE dotyczącej zatrudnienia, włączenia społecznego i ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem działań antydyskryminacyjnych. Propaguje dialog krajowy i międzynarodowy mający na celu opracowanie rozwiązań dla zaspokojenia realnych potrzeb, a także zapewnia pomoc finansową na wdrażanie innowacji w dziedzinie polityki społecznej i rynku pracy. **Mikrofinanse i przedsiębiorczość społeczna** ma na celu zwiększenie dostępu do mikrofinansowania dla grup szczególnie wrażliwych, a zwłaszcza migrantów, kobiet, młodzieży i pracowników nisko wykwalifikowanych, którzy chcą założyć własne mikroprzedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa społeczne.

Trzeci podprogram EaSI – **EURES** – wzmacnia mobilność pracowników w UE poprzez zapewnienie osobom poszukującym pracy w całej UE dostępu do tych samych wakatów i usług pomocowych.

Działania objęte finansowaniem

Włączenie społeczne i integracja

Wzajemne oceny, analizy międzynarodowe i analizy przypadków, oceny, projekty pilotażowe, warsztaty i wymiany dobrych praktyk dotyczących polityki włączenia społecznego w różnych państwach członkowskich w celu ułatwienia wzajemnej nauki itp.

Zatrudnienie i rynek pracy

Rozwiązanie problemu pracy nierejestrowanej, budowanie możliwości podmiotów udzielających mikrokredytów na wspieranie zakładania firm przez migrantów, badania w dziedzinie przedsiębiorczości migrantów oraz roli przedsiębiorstw społecznych w ułatwianiu integracji migrantów na rynku pracy, usługi doradztwa i rekrutacji dla pracowników transgranicznych, działania informacyjne i doradcze dotyczące korzyści związanych z mobilnością geograficzną i zawodową, indywidualny mentoring itp.

Kształcenie i szkolenie

Poprawa umiejętności cyfrowych, wzajemna nauka podmiotów współpracujących z EURES, szkolenia dla doradców EURES itp.

Administracja publiczna i rząd

Rozwój i działania partnerstw transgranicznych itp.

Bezpośredni link

bit.ly/2iWJrq5

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Podprogramy Progress i EURES zarządzane są bezpośrednio przez Komisję Europejską w trybie zaproszenia do składania ofert i wniosków. Aby złożyć wniosek o gwarancję w ramach podprogramu Mikrofinanse i przedsiębiorczość społeczna, należy odpowiedzieć na zaproszenie do wyrażenia zainteresowania na stronie internetowej Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego. Komisja nie finansuje bezpośrednio przedsiębiorców ani przedsiębiorstw społecznych, ale umożliwia wybranym podmiotom udzielającym mikrokredytów oraz inwestorom przedsiębiorstw społecznych w UE podniesienie wartości udzielanych pożyczek.

Komplementarność z innymi środkami: EaSI uzupełnia inne programy UE, takie jak ERASMUS+; Prawa, równość i obywatelstwo; oraz fundusze strukturalne, a w szczególności EFS i Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

EaSi regularnie finansuje organizacje pozarządowe prowadzące badania w dziedzinach włączenia społecznego lub mikrofinansów oraz finansów przedsiębiorstw społecznych. Finansowanie można przyznawać na projekty dotyczące przedsiębiorczości migrantów i roli przedsiębiorstw społecznych w ułatwianiu integracji uchodźców i migrantów w społeczeństwie i na rynku pracy.

Gemeente Den Haag

Dotychczasowe działania

Rezultatem holenderskiego projektu *Door-to-door social inclusion in a multi-ethnic problem neighbourhood*, skierowanego do mniejszości etnicznych i migrantów w gęsto zaludnionych dzielnicach dużych miast (Schilderswijk, Haga) było opracowanie metody indywidualnych interwencji socjalnych (podejście „od drzwi do drzwi”) w celu zwiększenia zatrudnienia wśród długotrwale bezrobotnych rodziców, a przez to osiągnięcie poprawy szans życiowych dzieci wychowywanych w wieloetnicznych gospodarstwach domowych.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2fRPyd5

Szczegółowe informacje o funduszach

Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (EFPNP)

Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym ma na celu łagodzenie najcięższych form ubóstwa w UE, takich jak bezdomność, ubóstwo wśród dzieci i niedobór żywności. Ze względu na swój zaradczy charakter EFPNP stanowi pierwszy krok do udzielenia pomocy ludziom chcącym wyjść z ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Kto może złożyć wniosek

Organy publiczne, organizacje pozarządowe, banki żywności itp.

Główne cele

Głównym celem EFPNP jest ograniczenie liczby ludzi żyjących w ubóstwie lub zagrożonych ubóstwem o co najmniej 20 milionów do roku 2020. Pomagając grupom znajdującym się w najtrudniejszym położeniu, fundusz stara się wzmacniać spójność społeczną oraz wspiera zbiórkę i dystrybucję żywności, by ograniczyć zjawisko jej marnowania.

Grupy docelowe

Osoby najbardziej potrzebujące wskazane przez dane państwo członkowskie, np. osoby żyjące w ubóstwie, osoby bezdomne, dzieci, osoby starsze, osoby niepełnosprawne i migranci, w tym osoby nowo przybyłe tuż po przyjeździe do UE, osoby ubiegające się o azyl i uchodźcy. Konkretnie grupy docelowe określone są na szczeblu krajowym i zależą od tego, w jaki sposób państwa członkowskie definiują dany rodzaj pomocy, np. żywność i podstawowa pomoc materialna, włączenie społeczne itp. Osoby ubiegające się o azyl i uchodźcy nie są wprost wskazani jako grupa docelowa i należy ich uwzględnić w programie operacyjnym, aby mogli skorzystać z pomocy.

Działania objęte finansowaniem

Pomoc materialna

Pomoc można uzyskać wkrótce po przyjeździe do UE w postaci działań krótkoterminowych: paczek żywnościowych lub posiłków, odzieży i obuwia, śpiworów, artykułów szkolnych i innych podstawowych produktów, takich jak artykuły higieniczne.

Włączenie społeczne i integracja

Po złożeniu wniosku o azyl pomoc może przyjąć jedynie formę działań długofalowych i obejmować: działania związane z włączeniem społecznym poza czynnymi działaniami na rynku pracy, np. kierowanie odbiorców pomocy do innych istniejących

służb, kursy językowe, tłumaczenia ustne i pisemne, działania związane z podnoszeniem świadomości obywatelskiej (np. informacje o warunkach, prawach i obowiązkach), działania prozdrowotne, działania związane z socjalizacją i nawiązywaniem kontaktów, szkolenia związane z uzyskaniem większej samodzielności, informacje dotyczące dostępnych usług socjalnych i schronisk tymczasowych, zwiększanie wiedzy finansowej, dostęp do opieki zdrowotnej i oświaty, wsparcie psychologiczne i upodmiotowienie.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Środki z EFPNP zarządzane są w trybie zarządzania dzielonego. Stanowią uzupełnienie i przydzielane są obok środków z Europejskiego Funduszu Społecznego. Państwa członkowskie mogą albo bezpośrednio kupować żywność i towary, a następnie przekazywać je za pośrednictwem organizacji partnerskich, którymi zwykle są organy publiczne i organizacje pozarządowe, lub przekazywać tym organizacjom środki finansowe.

Pomoc materialna: Każdy kraj może dostosować zakres świadczonej pomocy do swoich wymagań. Pomocy materialnej mogą towarzyszyć działania dodatkowe, takie jak porady i wsparcie dla osób najbardziej potrzebujących w wychodzeniu z ubóstwa.

Dotychczasowe działania

Francuska Federacja Banków Żywności zrzesza 79 banków żywności działających we wszystkich terytoriach francuskich. Co roku banki pomagają ponad 1,8 mln ludzi żyjącym poniżej granicy ubóstwa poprzez przekazywanie im koszy żywnościowych i posiłków.

W Chorwacji przekazuje się migrantom pomoc żywnościową, artykuły higieniczne i szkolne, wraz z działaniami towarzyszącymi, takimi jak porady na temat opieki zdrowotnej, higieny osobistej i rodzicielstwa.

Bezpośredni link

bit.ly/2jhTvGW

Udział społecznych sklepów spożywczych:

Żywność i towary finansowane ze środków EFPNP należy przekazywać bezpłatnie osobom najbardziej potrzebującym. Społeczne sklepy spożywcze mogą uczestniczyć w programie, o ile produkty współfinansowane są rozdawane za darmo.

Europejska Federacja Banków

Żywności

zrzesza około 260 banków żywności działających w 23 krajach Europy. Prawie połowa żywności zbieranej w Europie pochodzi z europejskiego programu pomocy żywnościowej dla najbardziej potrzebujących. Pozostała część pochodzi od producentów żywności, ze sklepów detalicznych i od osób prywatnych.

Sieć EFPNP to otwarta społeczność, która zrzesza osoby działające na rzecz ograniczenia najgorszych form ubóstwa, zapewniając możliwości wymiany dobrych praktyk i pomysłów na niesienie pomocy osobom najbardziej potrzebującym w UE.

Instytucje zarządzające w moim kraju:

bit.ly/2i7kCXy

Niemiecki projekt *Hilfe-Lotsinnen für zugewanderte EU-Bürgerinnen in der Armutsprostitution* (Pomoc dla migrantek zmuszonych ubóstwem do prostytucji) zapewnia pomoc migrantkom, które z powodu ubóstwa musiały zająć się prostytucją i zapewnia im dostęp do kształcenia oraz szkoleń dla ich dzieci.

Migranci mogą pomóc budować społeczeństwa integracyjne

Dla tych, którzy wierzą, że w Europie znajdują schronienie i nowe życie, wczesna, uczciwa i skuteczna integracja ma ogromne znaczenie. Jako Grupa Zieloni/WSE jesteśmy przekonani, że bezwzględnie powinien to być długofalowy proces inwestowania, umożliwiający czynny udział wszystkich zainteresowanych i zapewniający ich upodmiotowienie. Integracja sięgająca daleko poza podstawowe prawa i potrzeby migrantów i uchodźców powinna przede wszystkim tworzyć dla nich racjonalne możliwości czynnego udziału nie tylko w życiu gospodarczym, ale także społecznym, kulturalnym i politycznym, jednocześnie wzmacniając ich poczucie przynależności i zachęcając ich do udziału w rozwijaniu lokalnych społeczności. Społeczeństwo integracyjne, w którym mile widziane są różne kultury i przekonania, z pewnością będzie czerpać korzyści z różnorodności.

Oprócz wielu trudności, jakich w praktyce doświadczyły podmioty zaangażowane w toku realizacji złożonego zadania tworzenia możliwości integracji, brak odpowiedniego wsparcia finansowego stanowi poważną dodatkową przeszkodę. Niemniej jednak wiele dobrych przykładów inicjatyw lokalnych i regionalnych dowiodło już, że uczciwa długofalowa integracja migrantów i uchodźców jest nie tylko kwestią rozwiązań i środków, ale przede wszystkim zależy od pluralistycznego dialogu i silnego zaangażowania obywatelskiego.

Zieloni | WSE
w Parlamencie Europejskim

Szwedzka gmina *Härnösand* przyjęła całościowe podejście do przyjmowania migrantów i uchodźców. W swoim planie wczesnej integracji połączyła silny udział społeczeństwa obywatelskiego z jasnym podziałem obowiązków i wczesną interwencją, czyniąc je kluczowymi zasadami w promowaniu włączenia społecznego i integracji. Działania takie jak wczesne rozpoczęcie edukacji szkolnej, długofalowe planowanie obszarów miejskich, wczesne uznawanie umiejętności, dzielenie miejsc pracy w celu umożliwienia praktycznej nauki, budowanie lokalnych miejsc spotkań i organizowanie działań regionalnych ma na celu zaoferowanie migrantom i uchodźcom odpowiednich warunków i możliwości pozostania na terenie gminy i zbudowania tam nowego życia.

W hiszpańskiej Andaluzji i mieście Melilla uruchomiono projekt aktywnego obywatelstwa, którego celem jest zwalczanie negatywnych stereotypów na temat imigrantów oraz szkodliwych plotek uniemożliwiających współistnienie w różnorodności. Przy pomocy przeszkolonych przedstawicieli dementujących plotki, którzy przekazują obiektywne, racjonalne informacje stanowiące przeciwwagę dla fałszywych stwierdzeń w społeczności lokalnej, inicjatywa *Stop plotkom* promuje włączenie do społeczności przyjmujących, świadomość międzykulturową i niedyskryminację.

Włoski projekt pszczelarski nazwany *Dzielna Pszczoła* ma za zadanie ułatwiać integrację społeczną i zawodową młodych osób ubiegających się o azyl poprzez zapewnienie im szczegółowej wiedzy na temat podstawowych technik pszczelarskich i budowania uli. Lokalna sztuka pszczelarska promuje region i chroni bioróżnorodność, jednocześnie ułatwiając osobom ubiegającym się o azyl radzenie sobie z trudnym położeniem życiowym.

**Grupa
Zielonych/
WSE**

Działania lokalne są kluczem do sukcesu

Niniejszy podręcznik opiera się na założeniu, że najlepsze praktyki i doskonałe przykłady przyjmowania migrantów, uchodźców oraz osób ubiegających się o azyl oraz działania na rzecz skutecznej integracji można znaleźć w lokalnych społecznościach i inicjatywach w całej Europie. Zielona Fundacja Europejska wspólnie z krajowymi zielonymi fundacjami w całej Europie podjęła się zbadania środowisk lokalnych, w których krzyżują się realia europejskie i krajowe wpływające na życie migrantów, uchodźców i osób ubiegających się o azyl. Nasz projekt „*Refugees and Migrant Policies – the Local Level*” [Polityka w sprawie uchodźców i migrantów – szczebel lokalny] ma na celu wskazanie dobrych praktyk na szczeblu lokalnym, trudności w dążeniu do integracji i świadczeniu usług oraz potencjalnych propozycji Zielonych dotyczących uczciwego i ludzkiego podejścia do tak zwanego kryzysu uchodźczego.

Publikacje GEF jako wkład do debaty

Poprzez opracowywanie i rozpowszechnianie bezpłatnych publikacji chcemy pobudzić debatę w Europie. W maju 2016 r. opublikowaliśmy broszurę „*Paving the way for a Green debate on Refugee, Asylum and Migration Policies*” [Na drodze do debaty Zielonych na temat polityki wobec uchodźców, osób ubiegających się o azyl i migracji], która podsumowuje obecny stan dyskusji w rodzinie Zielonych i wskazuje stanowiska Zielonych w instytucjach europejskich, takich jak Europejska Partia Zielonych i Grupa Zielonych w Parlamencie Europejskim. Pod koniec 2015 r. zlecieliśmy badanie w celu dokonania oceny opinii w partiach Zielonych w całej Europie. Zbadaliśmy odpowiedzi udzielone w ankietach przez 25 partii Zielonych w 23 różnych krajach. Dzięki temu udało nam się określić punkty zgodne i sprzeczne na szczeblu krajowym, a także zwrócić uwagę na obszary, w których pewne pytania pozostają otwarte i będą wymagały dalszej dyskusji.

Ponadto ostatnie tematyczne wydanie naszego czasopisma „Green European Journal” poświęciliśmy temu pilnemu problemowi („*Checkpoint Europe – The Return of Borders*”). Na jego łamach przeanalizowano różne sposoby ponownego pojawiania się granic w Europie, zarówno fizycznie w terenie, jak i w umysłach obywateli Unii Europejskiej. Zbadano także elementy progresywnej reakcji na te alarmujące zmiany.

Przewodnik po funduszach dla Zielonych

Mamy nadzieję, że nasza praca przyczyni się do ożywionej wymiany wiedzy i doświadczeń wśród Zielonych w całej Europie na temat sposobów współpracy i radzenia sobie z trudnościami na drodze do budowania silnej Europy obywatelskiej zgodnie z naszą wizją. Wierzimy również, że podręcznik ten będzie wyczerpującym źródłem informacji na temat finansowania UE dla wielu zaangażowanych Zielonych na szczeblach lokalnym i regionalnym, którzy pracują z migrantami, uchodźcami i osobami ubiegającymi się o azyl albo planują podjąć taką pracę w przyszłości.

Szczegółowe informacje o funduszach

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ma na celu wzmacnianie spójności gospodarczej, terytorialnej i społecznej poprzez korygowanie głównych dysproporcji regionalnych w UE.

Kto może złożyć wniosek

Organy publiczne, organizacje sektora prywatnego (szczególnie MSP), uczelnie, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i charytatywne, a także przedsiębiorstwa zagraniczne działające w regionie objętym danym programem operacyjnym.

Grupy docelowe

Zakres pomocy dotyczącej migrantów i uchodźców obejmuje rozwój infrastruktury w różnych dziedzinach, takich jak rewitalizacja obszarów miejskich, opieka społeczna i zdrowotna, mieszkalnictwo, przedsiębiorczość i kształcenie. Nie określono szczegółowo pomocy dla poszczególnych grup docelowych, ale może ona przyczynić się do ograniczenia izolacji przestrzennej lub odpowiadać na potrzeby grup szczególnie wrażliwych.

Działania objęte finansowaniem

Mieszkalnictwo i infrastruktura

Budowa ośrodków recepcyjnych i schronisk, rozwój infrastruktury w punktach szybkiej rejestracji migrantów, rozwój infrastruktury dla usług socjalnych i służby zdrowia, mobilne szpitale, infrastruktura sanitarna i wodociągowa, inwestycje infrastrukturalne w placówki oświatowe i lepszy dostęp do kształcenia (np. nakłady na transport i infrastrukturę drogową), remonty, modernizacja lokali mieszkalnych i związanej z nimi infrastruktury zgodnie z zasadami efektywności energetycznej, inwestycje w domy niskoenergetyczne, budowa przedszkoli, szkół, domów kultury, schronisk, mieszkań socjalnych i klubów młodzieżowych, itp.

Opieka zdrowotna i społeczna

Podstawowa opieka zdrowotna, lokalna opieka społeczna, media, działania pracowników socjalnych itp.

Główne cele

EFRR to jedno z najważniejszych narzędzi finansowania w ramach unijnej polityki spójności, którego celem jest redukcja nierówności w rozwoju pomiędzy regionami Europy. Koncentruje się na inwestowaniu w innowacje i badania, agendę cyfrową, we wsparcie dla MSP i w gospodarkę niskoemisyjną.

W odniesieniu do migrantów i uchodźców EFRR może stanowić uzupełnienie środków EFS w obszarze wspierania procesu integracji poprzez inwestycje w infrastrukturę i rewitalizację obszarów miejskich. Pierwszeństwo w przydziale środków przyznaje się promocji zatrudnienia i włączenia społecznego, walce z ubóstwem i dyskryminacją oraz inwestycjom w kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie.

Bezpośredni link

bit.ly/1MLafna

Zatrudnienie i rynek pracy

Działalność zarobkowa (np. tworzenie przedsiębiorstw społecznych, programy mikrokredytów) itp.

Administracja publiczna i rząd

Wzmacnianie możliwości instytucjonalnych i efektywności administracji publicznej i władz zajmujących się integracją migrantów i uchodźców.

Kształcenie i szkolenie

Kursy językowe, wychowanie fizyczne itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Środki z EFRR zarządzane są w trybie zarządzania dzielonego za pośrednictwem państw członkowskich w postaci krajowych programów operacyjnych wdrażanych przez władze regionalne. Fundusz zapewnia wsparcie w formie dotacji, nagród, pomocy zwrotnej i instrumentów finansowych.

Komplementarność: Fundusz najskuteczniej realizuje swój cel, gdy wykorzystywany jest w powiązaniu ze środkami FAMI oraz działaniami związanymi z integracją społeczną i rynkiem pracy (np. szkolenia, kursy językowe, doradztwo, coaching, kształcenie zawodowe oraz działania na rzecz zatrudnienia).

Elastyczność zastosowania: EFRR może zapewniać pomoc w indywidualnych sytuacjach nadzwyczajnych, stanowiąc uzupełnienie pomocy z funduszy FAMI, ISF itp. Działania nadzwyczajne związane są z przyjmowaniem migrantów i uchodźców, mogą obejmować budowę lub rozbudowę możliwości ośrodków recepcyjnych, schronisk, namiotów i kontenerów.

Instytucje zarządzające w moim kraju: bit.ly/2jrib3O

Wymiar miejski

Miasta odgrywają kluczową rolę w reagowaniu na zmiany demograficzne i nowe trendy migracyjne oraz w przystosowywaniu się do nich. Ponieważ są jednymi z pierwszych punktów kontaktowych dla migrantów, często muszą radzić sobie ze złożonym procesem integracji, który może stanowić wyzwanie dla miejskiej polityki społecznej, strategii zatrudnienia i usług publicznych.

Program współpracy transgranicznej **URBACT** pomaga tworzyć sieci miast w różnych państwach członkowskich pracujące nad określonymi zagadnieniami. Powstały w ten sposób projekt **OPENCities** zachęcił miasta do opracowania bardziej aktywnej polityki przyciągania i zatrzymywania mobilnych populacji międzynarodowych.

Zintegrowane strategie na rzecz zrównoważonego rozwoju miejskiego dotyczą najważniejszych wyzwań miejskich i zapewniają trwałą poprawę warunków gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych, społecznych i demograficznych na obszarach miejskich. Strategie te są prowadzone i realizowane we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, lokalnymi mieszkańcami i władzami innych szczebli.

Inicjatywa **Innowacyjne działania miejskie** zapewnia obszarom miejskim w całej Europie zasoby do testowania nowych rozwiązań problemów miejskich i sprawdzania, jak działają one w praktyce.

Dotychczasowe działania

Austriacki projekt *Mingo Migrant Enterprises*, stworzony przez Wiedeńską Agencję Biznesu, oferuje pomoc i konsultacje w zakładaniu przedsiębiorstw przez migrantów, a także pomoc w kontaktach z agencjami, władzami i instytucjami finansowymi w Wiedniu.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2gLoDB0

Projekt współpracy transgranicznej *MigrAlp*, opracowany przez dwa regiony: Tyrol w Austrii i Południowy Tyrol we Włoszech, wspiera tworzenie narzędzi i usług informacyjnych, służących integracji społeczności migrantów i rozwiązywaniu problemów związanych z rasizmem i dyskryminacją. Głównymi cechami projektu są lepsza integracja społeczna i zawodowa oraz podnoszenie świadomości na temat różnorodności kulturowej w szkołach poprzez grę scenariuszową zatytułowaną *SpaceMigrants*.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2h2xGKv

Wymiar transgraniczny

Europejska współpraca terytorialna (INTER-REG) propaguje większą współpracę regionalną poprzez stosowanie międzynarodowych koncepcji rozwiązywania wspólnych problemów. Transgraniczna gałąź współpracy zachęca państwa członkowskie do kontaktu z krajami sąsiednimi, zapewniając im narzędzia służące do wspólnego rozwiązywania trapiących je problemów społeczno-ekonomicznych, środowiskowych i terytorialnych.

W odniesieniu do migrantów i uchodźców może pomóc w rozwiązywaniu problemów związanych z handlem ludźmi poprzez wspieranie współpracy instytucjonalnej i administracyjnej między państwami UE a państwami niebędącymi członkami UE w basenie Morza Śródziemnego oraz z krajami sąsiednimi.

Szczegółowe informacje o funduszach

Program „Sprawiedliwość”

Program „Sprawiedliwość” przeznaczony jest do dalszego rozwijania europejskiej przestrzeni sądowej w oparciu o wzajemne uznawanie i zaufanie.

Kto może złożyć wniosek

Wszystkie podmioty publiczne i prywatne mające siedzibę w państwach członkowskich, w państwach Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) oraz w państwach kandydujących i potencjalnych państwach kandydujących zgodnie z ich umowami ramowymi.

Grupy docelowe

Osoby korzystające z ochrony międzynarodowej (uchodźcy) oraz osoby nowo przybyłe i osoby ubiegające się o azyl pod pewnymi warunkami.

Działania objęte finansowaniem

Sprawiedliwość i bezpieczeństwo

Wymiana dobrych praktyk w obszarach podnoszenia świadomości, konferencje i kampanie w mediach, działań analitycznych (badania, gromadzenie danych, ankiety, raporty), materiałów informacyjnych i przewodników, opracowywania wspólnych metodologii, wspierania organizacji społeczeństwa obywatelskiego (organizacji pozarządowych) zaangażowanych w ochronę równości i praw człowieka, itp.

Kształcenie i szkolenie

Budowanie możliwości i szkolenia dla specjalistów (wymiany pracownicze, spotkania ekspertów), opracowywanie modułów szkoleniowych oraz internetowych/stacjonarnych narzędzi szkoleniowych, opracowywanie narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych, wzajemne uczenie się, wzajemne oceny, szkolenia dla instruktorów, szkolenia językowe z terminologii prawniczej, materiały edukacyjne itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Zadania funduszu są zarządzane i realizowane bezpośrednio przez Komisję Europejską (DG ds. Sprawiedliwości) poprzez działania i dotacje operacyjne oraz zamówienia bezpośrednie ogłaszane w postaci zaproszeń do składania ofert i zaproszeń do składania wniosków. Wysokość współfinansowania wynosi zazwyczaj od 80% do 90% w wyjątkowych przypadkach.

Główne cele

Program ma zapewnić skuteczne stosowanie przepisów UE w wymiarze sprawiedliwości w sprawach cywilnych i karnych we wszystkich państwach UE, a także ułatwić obywatelom i przedsiębiorstwom dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Program wspiera współpracę sądową w sprawach cywilnych i karnych, propaguje dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz dba o ochronę praw ofiar przestępstw. Współpraca transgraniczna państw członkowskich jest promowana dla poprawy wzajemnej wiedzy o systemach sądowych, a przez to budowania wzajemnego zaufania.

Bezpośredni link

bit.ly/1n7HQaL

Komplementarność:

Program „Sprawiedliwość” może stanowić uzupełnienie programu „Prawa, równość i obywatelstwo”, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, programu Erasmus+ oraz Instrumentu pomocy przedakcesyjnej.

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą mogą uzyskać dostęp do programu jedynie we współpracy z organizacjami non-profit lub organizacjami publicznymi.

Dotychczasowe działania

W 2016 roku Komisja opublikuje zaproszenie do składania wniosków dotyczących wsparcia budowania potencjału dla specjalistów w odniesieniu do praw dziecka. Wzmocnienie systemów ochrony dzieci migrantów będzie finansowane za pośrednictwem dotacji bezpośrednich udzielanych organizacjom międzynarodowym.

A photograph of two women looking down at a document. The woman on the left is wearing a teal headscarf and a red long-sleeved shirt. The woman on the right has dark hair and is also looking at the document. A large green circle is overlaid on the bottom right of the image, containing text.

Uchodźczynie, kobiety ubiegające się o azyl i kobiety nieposiadające dokumentów

Ze względu na szereg trudności związanych z płcią uchodźczynie, kobiety ubiegające się o azyl i kobiety nieposiadające dokumentów stanowią grupę szczególnie wrażliwą wśród migrantów. Mogą być narażone na przemoc związaną z płcią na wszystkich etapach podróży, a także na izolację w państwie przyjmującym. Ich dostęp do usług, zatrudnienia i szkolenia może być ograniczony, co może prowadzić do zależności ekonomicznej, społecznej i kulturowej. Jeśli wziąć pod uwagę segregację płciową na rynku pracy oraz złożony proces uznawania kwalifikacji kobiet, często są one zatrudniane na niskopłatnych stanowiskach, co spowalnia ich integrację. Choć wiele kobiet wyjeżdża ze swojego kraju pochodzenia w poszukiwaniu sprawiedliwości i równości, dyskryminacyjne zasady polityki regulujące proces migracji często mogą odbierać im podmiotowość. Aby pomóc migrantkom rozwinąć poczucie przynależności do społeczeństwa przyjmującego i stać się czynnymi jego uczestniczkami, społeczeństwa przyjmujące muszą uwzględnić specyficzne potrzeby tych kobiet i dążyć do zapewnienia im podmiotowości i niezależności poprzez promowanie polityki przyjmowania i integracji uwzględniającej czynnik płci.

Szczegółowe informacje o funduszach

Kreatywna Europa

Program Kreatywna Europa chroni i promuje różnorodność kulturową i językową w Europie, stanowiącą efekt wielowiekowych oddziaływań międzykulturowych, wpływów i migracji.

Kto może złożyć wniosek

Organizacje non-profit, gminy, stowarzyszenia, rady miast, organizacje charytatywne, fundacje, organizacje kulturalne i kreatywne, itp.

Grupy docelowe

Uchodźcy oraz osoby nowo przybyłe i osoby ubiegające się o azyl pod pewnymi warunkami.

Działania objęte finansowaniem

Projekty mogą pomóc migrantom w nawiązywaniu kontaktów, wyrażaniu siebie bez użycia konkretnego języka, a także mogą podnosić świadomość przyczyn i skutków migracji.

Kultura i media

Europejskie filmy i programy telewizyjne, festiwale, tłumaczenia literackie, produkcja filmów fabularnych, animacji i filmów dokumentalnych, biblioteki, promowanie dziedzictwa kulturowego, wydarzenia międzynarodowe, wystawy i festiwale, szkolenia dla specjalistów z dziedziny kultury i działalności kreatywnej, itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Programem zarządza bezpośrednio Komisja Europejska za pośrednictwem Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego na podstawie rocznych planów pracy określających działania związane z finansowaniem i kwoty przeznaczone do przekazania.

Projekty współpracy europejskiej wspierają współpracę transgraniczną między organizacjami sektora kultury i sektora kreatywnego w UE i poza nią. Projekty mogą promować wzajemne zrozumienie między społecznościami przyjmującymi a migrantami. Finansowanie udzielane jest na małe i duże projekty. Maksymalny czas trwania wszystkich projektów wynosi 48 miesięcy.

System poręczeń pomaga zapewnić dostęp do finansowania mikropod-

Główne cele

Program wspiera europejskie projekty kulturalne, audiowizualne i międzysektorowe, promujące integrację społeczną i wzajemne zrozumienie kulturowe. Może on zwiększać widoczność wartości i kultur europejskich, a także promować koprodukcję międzynarodową. Działania finansowane ze środków programu podkreślają wkład migrantów w różnorodność kulturową w Europie i są dla nich sposobem na spotkanie się, komunikowanie z innymi i stanie się częścią społeczności.

miotom, małym i średnim organizacjom działającym w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

Biura programu Kreatywna Europa w każdym kraju uczestniczącym przekazują informacje na temat programu i dostępu do finansowania.

Informacje kontaktowe dla poszczególnych krajów dostępne są pod adresem: bit.ly/2fRELQ0

Bezpośredni link

bit.ly/1hCkqIB

Dotychczasowe działania

Projekt *Projekcie współpracy europejskiej: integracja uchodźców* ogłoszono w 2016 r. w celu wsparcia projektów ułatwiających integrację uchodźców w Europie i poprawę zrozumienia kulturowego, dialogu międzywyznaniowego i tolerancji. Ma on wspierać uchodźców w nawiązywaniu kontaktów i wyrażaniu siebie bez używania języka kraju przyjmującego, promować wartości deokratyczne i pozwolić obywatelom UE poznać wartości i kulturę uchodźców.

Szczegółowe informacje o funduszach

Europa dla obywateli

Program „Europa dla obywateli” ma na celu podnoszenie świadomości i zrozumienia Unii Europejskiej, jej historii, różnorodności i wartości, a także wspieranie ludzi w angażowaniu się w działalność obywatelską i demokratyczną.

Kto może złożyć wniosek

Władze lokalne i regionalne, organizacje non-profit, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, organizacje edukacyjne, kulturalne i młodzieżowe, instytucje badawcze, ośrodki analityczne, platformy organizacji ogólnoeuropejskich.

Grupy docelowe

Osoby korzystające z ochrony międzynarodowej (uchodźcy) oraz osoby nowo przybyłe i osoby ubiegające się o azyl pod pewnymi warunkami.

Działania objęte finansowaniem

Włączenie społeczne i integracja

Współpraca miast w celu omówienia europejskich problemów politycznych (partnerstwo miast), sieci miast badające wspólne problemy i korzystające ze wspólnych zasobów, projekty umożliwiające bezpośrednie uczestnictwo w kształtowaniu polityki UE (debaty, kampanie, zbieranie opinii obywateli UE, promocja zaangażowania obywatelskiego i solidarności, praca wolontariacka), wzajemne oceny, spotkania ekspertów, działania podnoszące świadomość itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Programem „Europa dla obywateli” zarządza bezpośrednio Komisja Europejska, realizuje go za pośrednictwem Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego na podstawie rocznych programów pracy. Program udziela dotacji na działania o ograniczonym czasie trwania, dotacji operacyjnych przeznaczonych dla ośrodków analitycznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz w postaci zamówień publicznych. Wysokość współfinansowania podana jest w odpowiednich programach pracy.

Program jest potencjalnie otwarty dla państw przystępujących, państw kandydujących i potencjalnych państw kandydujących, które podpisały z Komisją Protokół Ustaleń.

Punkt kontaktowy programu „Europa dla obywateli” w moim kraju:

bit.ly/2jnr4vm

Główne cele

Koncentrując się na zwalczaniu stygmatyzacji migrantów i propagowaniu dialogu międzykulturowego, program „Europa dla obywateli” promuje aktywność demokratyczną i obywatelską poprzez współpracę miast, która motywuje uczestników do omawiania problemów politycznych Europy i budowania zaangażowania społecznego i pracy wolontariackiej, sieci miast wspierających gminy pracujące nad wspólnymi tematami oraz projekty społeczeństwa obywatelskiego dające możliwość udziału w procesie kształtowania polityki.

Bezpośredni link

bit.ly/1SYcUup

W ramach priorytetów szczególnych na lata 2016–2020 program skupi się także na *Walce ze stygmatyzacją imigrantów i budowaniu alternatywnych narracji w celu wspierania dialogu międzykulturowego i wzajemnego zrozumienia.*

Informacje dodatkowe: bit.ly/1Oz13mD

Dotychczasowe działania

Belgijski projekt *My Story – Media and Migrants* [Moja historia – media i migranci], rozpoczynający się w 2016 r. skupi się na sposobie, w jaki media głównego nurtu kształtują postrzeganie migrantów i uchodźców przez obywateli, zostanie on zbadany poprzez analizę komunikatów medialnych i opracowanie treści stanowiącej alternatywną narrację, a także zachęcanie obywateli do udziału w projekcie.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2gVKe7q

Szczegółowe informacje o funduszach

Prawa, równość i obywatelstwo

Program „Prawa, równość i obywatelstwo” promuje i chroni równość oraz prawa ludzi zagwarantowane w Traktacie o Unii Europejskiej, Karcie praw podstawowych oraz w międzynarodowych konwencjach praw człowieka.

Kto może złożyć wniosek

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego, organizacje pozarządowe, organy sektora publicznego, władze regionalne i lokalne, sieci europejskie, ośrodki badań naukowych, szkoły, ośrodki szkoleniowe itp.

Grupy docelowe

Osoby korzystające z ochrony międzynarodowej (uchodźcy) oraz osoby nowo przybyłe i osoby ubiegające się o azyl pod pewnymi warunkami.

Działania objęte finansowaniem

Prawa i swobody

Wymiana dobrych praktyk, konferencje i kampanie w celu podnoszenia świadomości, działania analityczne (badania, punkty odniesienia, ankiety), materiały informacyjne, działania na rzecz ochrony równości i praw człowieka, ochrona migrujących dzieci bez opieki i dbanie o ich prawa, zapewnienie kompleksowych informacji osobom nowo przybyłym, działania o dodanej wartości europejskiej itp.

Kształcenie i szkolenie

Budowanie możliwości i szkolenia dla specjalistów, opracowywanie modułów szkoleniowych oraz internetowych/stacjonarnych narzędzi szkoleniowych, wzajemne uczenie się, wzajemne oceny, szkolenia dla instruktorów, szkolenia językowe z terminologii prawniczej, materiały edukacyjne itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Programem zarządza i realizuje go bezpośrednio Komisja Europejska (DG ds. Sprawiedliwości) poprzez dotacje na działania i dotacje operacyjne ogłaszane w postaci zaproszeń do składania ofert i zaproszeń do wyrażania zainteresowania. Wysokość współfinansowania projektów wynosi zazwyczaj 80%.

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą mogą uzyskać dostęp do programu jedynie we współpracy z organizacjami non-profit lub podmiotami publicznymi.

Główne cele

Program dąży do zapewnienia przestrzegania w praktyce praw i swobód osób poprzez ich uwidacznianie i konsekwentne stosowanie w całej UE. Jego cel silnie koncentruje się na migrantach, a jest nim promowanie niedyskryminacji i praw dziecka, podnoszenie świadomości oraz walka z rasizmem, ksenofobią i przemocą wobec kobiet i dzieci.

Podobne działania: Innymi programami UE związanymi z promocją i ochroną praw człowieka są: Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka, który propaguje demokrację, rządy prawa i poszanowanie praw człowieka poza UE oraz program „Europa dla obywateli”, który wspiera zrozumienie historii i różnorodności UE.

Bezpośredni link

bit.ly/1pBWgDi

Dotychczasowe działania

Międzynarodowy projekt *GEMMA against Violence: Gender based Empowerment of Migrants through a Multiagency Approach* [GEMMA przeciw przemocy: upodmiotowienie migrantek poprzez podejście międzyinstytucjonalne] propaguje wdrażanie istniejących instrumentów praw człowieka w ramach podejścia międzysektorowego, by eliminować przyczyny przemocy i pomagać migrantkom doświadczającym przemocy.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2g7Nlmg

Dzieci migrujące

Jedną z grup szczególnie narażonych na ryzyko są migrujące dzieci i migrująca młodzież. Ich życiu może zagrażać niebezpieczeństwo, a ich prawa mogą być naruszane w drodze do kraju przyjmującego. Osoby takie często są oddzielane od rodzin, cierpią z powodu braku środków finansowych i sieci wsparcia, przez co są szczególnie narażone na przemoc, wykorzystanie i handel ludźmi. Bez względu na ich narodowość i status migracyjny dzieciom i młodzieży należy udzielać pomocy w pierwszej kolejności, szczególnie w postaci dopasowanych systemów ochrony dzieci, środków zapobiegających rozdzielaniu rodzin i wspierających łączenie rodzin, a także działań umożliwiających szybki dostęp do procedur azylowych, opieki zdrowotnej, kształcenia i reprezentacji prawnej.

Szczegółowe informacje o funduszach

Erasmus+

Erasmus+ ma na celu poprawę kształcenia, szkolenia i uczenia się pozaformalnego młodych ludzi, co pozwoli tworzyć miejsca pracy i podnosić konkurencyjność Europy.

Kto może złożyć wniosek

Program Erasmus+ jest dostępny dla *organizacji uczestniczących*, takich jak uczelnie, organizatorzy kształcenia lub szkolenia, ośrodki analityczne, organizacje badawcze, grupy młodzieży i przedsiębiorstwa prywatne, a także dla *uczestników indywidualnych* (studentów, nauczycieli i szkoleniowców, osób pracujących z młodzieżą, wolontariuszy), którzy mogą brać udział w programie za pośrednictwem organizacji w nim uczestniczących.

Grupy docelowe

Szczególną pomocą otaczani są uczestnicy ze środowisk marginalizowanych, w szczególności migranci i uchodźcy, którzy mogą korzystać ze wszystkich obszarów działania programu. Szczegółowe warunki są jednak różne w poszczególnych państwach członkowskich.

Działania objęte finansowaniem

Kształcenie i szkolenie

Szkolenia dla dzieci uchodźców i migrantów, klasy wielokulturowe, promowanie tolerancji i różnorodności w szkole, budowanie potencjału instytucjonalnego placówek oświatowych i szkoleniowych, poprawa umiejętności korzystania z mediów, szkolenia zapewniające kompetencje do radzenia sobie ze złożonymi realiami szkolnymi i wczesnym kończeniem nauki, działania wspierające osoby pracujące z młodzieżą, uznawanie umiejętności i kompetencji, wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami, internetowe kursy językowe, szkolenie wolontariuszy do udzielania porad na temat studiów i zatrudnienia, usługi mediatorów, testy w przypadku nieudokumentowanego wykształcenia, zwrot kosztów związanych ze studiami w instytucjach szkolnictwa wyższego, działania związane z uczeniem się pozaformalnym, wolontariat itp.

Włączenie społeczne i integracja

Działania promujące integrację, debaty i konferencje w celu podnoszenia świadomości, porady prawne/usługi medyczne świadczone przez studentów, kursy wprowadzające, szkolenia adaptujące do kultury lokalnej itp.

Główne cele

Program zapewnia finansowanie w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu. Jego celem jest także wspieranie mobilności ludzi dla zwiększania szans na zatrudnienie i współpracy międzynarodowej z myślą o tworzeniu innowacyjnych praktyk. W ramach programu realizowane są działania wspierające włączenie społeczne migrantów, zapobieganie radykalizacji, wspomaganie uznawania kwalifikacji i promowanie wielojęzyczności, tolerancji i wspólnych wartości.

Bezpośredni link

bit.ly/2bRdnPy

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Program jest realizowany albo przez agencje krajowe w państwach członkowskich, albo bezpośrednio przez Komisję Europejską za pośrednictwem Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. Beneficjenci mogą składać wnioski w trybie ogólnego zaproszenia do składania wniosków, szczegółowych zaproszeń do składania wniosków oraz zaproszeń do składania ofert. Wysokość współfinansowania zależy od poszczególnych działań. Osoby fizyczne mogą składać wnioski do programu wyłącznie za pośrednictwem organizacji. Nie mogą tego robić bezpośrednio.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej programu Erasmus+:

bit.ly/2jQiPHG

Internetowa pomoc językowa dla uchodźców: Począwszy od 2016 r. w ciągu trzech lat uchodźcom zostanie udostępnionych 200 000 licencji Erasmus+ Online Linguistic Support na testy i kursy językowe. Dodatkowe informacje są dostępne w krajowych agencjach programu Erasmus+.

Uznawanie kwalifikacji akademickich: Informacje na temat sposobu ustalenia, czy uchodźca kwalifikuje się do programu w przypadku otrzymania wniosku zawierającego dokumentację potwierdzającą uzyskane kwalifikacje lub wniosku bez tego typu dokumentacji są dostępne pod adresem: bit.ly/22rb2xx

CLARITY

Dotychczasowe działania

Projekt współpracy transgranicznej zatytułowany *Clarity* opracowano, by pomóc migrantom, którzy niewystarczająco znają języki obce, w uzyskaniu podstawowego szkolenia zawodowego w ich języku ojczystym. Współpraca z pracodawcami pozwoliła dopasować szkolenie do faktycznych potrzeb miejsca pracy.

Informacje dodatkowe: bit.ly/2gl7Sw0

Zasada partnerstwa

Zasada partnerstwa wspiera czynny udział władz regionalnych i lokalnych, społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych w przygotowywaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie programów finansowania, co jest podstawą zrównoważonego rozwoju. Metoda oddolna zapewnia interesariuszom możliwość opracowywania własnych strategii rozwoju i projektów przy wsparciu UE.

Szczegółowe informacje o funduszach

Program zdrowotny UE

Program zdrowotny UE wspiera ogólną Strategię Europa 2020, która ma przekształcić UE w inteligentną i zrównoważoną gospodarkę sprzyjającą włączeniu społecznemu i rozwojowi wszystkich ludzi poprzez inwestycje w dobre zdrowie ludności.

Kto może złożyć wniosek

Organizacje pozarządowe udzielające pierwszej pomocy nowo przybyłym migrantom, organy publiczne i inne podmioty publiczne, instytuty badawcze i zdrowia, uczelnie, organizacje międzynarodowe itp.

Grupy docelowe

Osoby korzystające z ochrony międzynarodowej (uchodźcy) oraz osoby nowo przybyłe i osoby ubiegające się o azyl pod pewnymi warunkami.

Główne cele

Program wdraża Strategię zdrowotną UE dla poprawy stanu zdrowia ludzi i ograniczenie nierówności w tym zakresie. Jego celem jest promowanie zdrowia, zapobieganie chorobom i poprawa dostępu do lepszej i bezpieczniejszej opieki zdrowotnej. W odniesieniu do migrantów program ten wspiera udzielanie pierwszej pomocy i nakłady na opiekę zdrowotną, by ograniczyć nierówności i eliminować

Działania objęte finansowaniem

Opieka zdrowotna i społeczna

Badania stanu zdrowia, szczepienia, ogólne działania higieniczne, edukacja zdrowotna i promocja zdrowia, system śledzenia leczenia migrantów, lepszy dostęp do opieki zdrowotnej dla szczególnie wrażliwych migrantów, opieka lokalna i domowa, usługi rekreacyjne, przekwalifikowanie specjalistów na lekarzy rodzinnych, zapobieganie chorobom zakaźnym i przewlekłym, leczenie psychiatryczne (np. stresu pourazowego), telemedycyna i mobilna opieka zdrowotna, analiza dokumentacji medycznej wykorzystywanej w punktach szybkiej rejestracji migrantów, szkolenie specjalistów na pierwszej linii itp.

Warto wiedzieć

Wdrożenie: Programem zarządza bezpośrednio Komisja Europejska i realizuje go za pośrednictwem Agencji Wykonawczej ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności na podstawie rocznych programów pracy. Istnieją dwa główne mechanizmy finansowania: dotacje i procedury przetargowe. Przez cały rok w ramach programu publikowane są zaproszenia do składania wniosków, ofert, zaproszenia do wspólnych działań i do wyrażenia zainteresowania. Wysokość współfinansowania wynosi od 60% do 80%.

Projekt Publiczne Aspekty Zdrowotne Migracji w Europie (PHAME) wspiera państwa członkowskie we wzmacnianiu systemów opieki zdrowotnej w zakresie aspektów migracji związanych ze zdrowiem publicznym oraz ochrony zdrowia migrantów.

Bezpośredni link

bit.ly/2kjCTii

Krajowe punkty centralne (NFP) to krajowi eksperci promujący możliwości oferowanych w ramach Programu zdrowotnego oraz pomagający wnioskodawcom.

Wykaz NFP dostępny jest pod adresem: bit.ly/2fRJO31

Dotychczasowe działania

Projekt *8 NGOs in 11 States* [8 organizacji pozarządowych w 11 krajach] pomaga władzom odpowiedzialnym za opiekę zdrowotną w zapewnieniu opieki nowo przybyłym migrantom, szczególnie dzieciom, osobom małoletnim bez opieki i kobietom ciężarnym, poprzez mobilne jednostki służby zdrowia i reagowania (badania zdrowia psychicznego i fizycznego, wsparcie psychospołeczne).

Informacje dodatkowe: bit.ly/1nf2hY2

A photograph of a Black man sitting under a metal bunk bed in a crowded, dimly lit room. He is wearing a white long-sleeved t-shirt with a graphic of a classical figure's head. He looks directly at the camera with a serious expression. The background shows more of the bunk beds and some cluttered items on the top shelf.

Dostęp do opieki zdrowotnej

Prawo dostępu do opieki zdrowotnej jest zagwarantowane w Karcie praw podstawowych i powinno być zapewnione każdemu „na warunkach ustanowionych w ustawodawstwach krajowych”. Dostęp do opieki zdrowotnej dla migrantów nieposiadających dokumentów różni się w poszczególnych krajach i obejmuje zakres od pomocy doraźnej po pełny dostęp. Nawet w państwach członkowskich, w których osoby takie są w pełni uprawnione do opieki, dostęp do niej może być ograniczony barierami takimi jak przepisy uznające nielegalny pobyt za przestępstwo, obowiązek zgłaszania nałożony na lekarzy i pracowników służby zdrowia, problemy językowe, brak kontaktów społecznych i znajomości systemu służby zdrowia.

Inne fundusze

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich jest głównym instrumentem finansowania służącym do wdrażania unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich, która pomaga obszarom wiejskim radzić sobie z wyzwaniami gospodarczymi, środowiskowymi i społecznymi XXI wieku. W odniesieniu do migrantów EFRROW może zaoferować wsparcie gminom wiejskim w zakresie wszelkich działań promujących włączenie społeczne, ograniczanie ubóstwa i rozwój gospodarczy. Może udzielać głównie pomocy średnioterminowej (2–3 lata) w następujących kluczowych obszarach: mieszkalnictwo, opieka zdrowotna, kształcenie i zatrudnienie.

Działania objęte finansowaniem obejmują mieszkalnictwo i podstawowe działania infrastrukturalne, podstawowe usługi takie jak woda, śmieci i prąd, usługi związane z kształceniem, takie jak przedszkola, szkoły i autobusy, usługi opieki

zdrowotnej, szkolenia zawodowe i językowe, miejsca spotkań i działania społecznościowe, zdobywanie umiejętności w dziedzinie rolnictwa, produkcji żywności i leśnictwa, edukacja na temat środowiska i żywności, a także pomoc dla nowo powstałych przedsiębiorstw na tworzenie produktów pozarolniczych, takich jak rzemiosło i produkty tradycyjne. Finansowanie jest dostępne na poziomie krajowym i regionalnym za pośrednictwem lokalnych grup działania lub bezpośrednio od władz publicznych we współpracy z podmiotami lokalnymi.

Bezpośredni link

bit.ly/2iTDIHg

Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR)

Europejski Fundusz Morski i Rybacki promuje włączenie społeczne, ograniczanie ubóstwa i rozwój gospodarczy w dziedzinie rybołówstwa i akwakultury. Wspiera strategie opracowane przez rybackie lokalne grupy działania, które zazwyczaj działają na wybrzeżu, a przez to są na pierwszej linii kontaktu z przyjeżdżającymi migrantami i osobami ubiegającymi się o azyl.

Fundusz może zapewniać środki na profesjonalne szkolenie i kształcenie osób ubiegających się o azyl i uchodźców w celu przyspieszenia ich integracji na rynku pracy. Może również udzielać wsparcia młodym rybakom na założenie działalności oraz nowym rolnikom podejmującym działalność w sektorze zrównoważonej akwakultury. W niektórych sytuacjach środki finansowe przeznaczone są na przyjmowanie osób

ubiegających się o azyl z sektora rybołówstwa lub spoza niego. Większość środków zarządzanych jest w trybie zarządzania dzielonego i przydzielanych zgodnie z krajowymi lub regionalnymi programami operacyjnymi, w ramach których władze publiczne decydują o finansowaniu poszczególnych projektów. Niewielką częścią funduszy zarządza bezpośrednio Komisja Europejska. Maksymalna wysokość współfinansowania wynosi zazwyczaj 75%.

Bezpośredni link

bit.ly/2jTxIDb

Pomoc zewnętrzna

Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR)

Instrument EIDHR wprowadzono w celu propagowania demokracji i praw człowieka w państwach trzecich. Jego zadaniem jest wspieranie współpracy ze społeczeństwem obywatelskim w zakresie problemów demokracji i praw człowieka, w tym praw migrantów i osób ubiegających się o azyl. Finansowanie może być udzielane na działania promujące wolność zrzeszania i wypowiedzi, a także na działania wzmacniające rządy prawa, walkę z dyskryminacją, zapobieganie torturom i wspieranie obrońców praw człowieka. W UE finansowane działania mogą obejmować pracę z ofiarami tortur.

Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA)

IPA zapewnia pomoc finansową krajom objętym procesem rozszerzenia, przygotowując je do przyjęcia praw i obowiązków związanych z członkostwem w UE. W ramach tego instrumentu środki pomocowe otrzymują: Albania, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra, Serbia, Turcja, Bośnia i Kosowo. Pomoc przedakcesyjna przeznaczona na działania związane z migracją może obejmować walkę z handlem ludźmi, zapewnianie pomocy ofiarom przemocy, budowanie ośrodków recepcyjnych, świadczenie usług doraźnych, takich jak zapewnienie wody pitnej, infrastruktury sanitarnej i higienicznej, opieki zdrowotnej i schronienia, a także budowanie zdolności instytucjonalnych i koordynacja na szczeblu regionalnym.

Instrument Partnerstwa (PI)

Instrument ten ma wspierać zewnętrzny wymiar wewnętrznej polityki UE w obszarach takich jak konkurencyjność, badania i innowacje oraz migracja. Promuje on współpracę z krajami, które odgrywają ważną rolę w polityce światowej, takimi jak Chiny, Rosja, kraje Ameryki Łacińskiej itp. Zapewnia on także cenne wsparcie dla dialogu politycznego i wzajemnych interesów strategicznych w dziedzinach międzynarodowego prawa cywilnego, współpracy sądowej, równości i migracji.

Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (DCI)

Instrument DCI przeznaczony jest do eliminacji ubóstwa w rozwijających się krajach Azji, Bliskiego Wschodu, Ameryki Łacińskiej i południowej Afryki. Uwzględnia on także trudności związane z przepływami migracyjnymi, a szczególnie z sytuacją osób małoletnich bez opieki, osób ubiegających się o azyl i kobiet, jednocześnie podkreślając kluczową rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych. Działania finansowane ze środków Instrumentu mogą obejmować integrację i ochronę praw migrantów i ich rodzin w społeczeństwach przyjmujących, szczególnie działania poprawiające równy dostęp do edukacji, wzmacnianie włączenia społecznego i równości płci, a także zwalczanie dyskryminacji i przemocy.

Informacje dodatkowe

Komisja Europejska (DG ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych)

<http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/>

Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO)

<https://www.easo.europa.eu/>

Europejska Sieć Migracyjna (EMN)

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/index_en.htm

Europejskie Forum Migracji (EESC)

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.home>

Europejski serwis o integracji

<https://ec.europa.eu/migrant-integration/home>

Agencja ONZ ds. Uchodźców (UNHCR)

<http://www.unhcr.org/>

Platforma Międzynarodowej Współpracy na rzecz Migrantów Nieposiadających Dokumentów (PICUM)

<http://picum.org/en>

Migration Policy Group (MGP)

<http://www.migpolgroup.com/>

Europejska Rada ds. Uchodźców i Wypędzonych (ECRE)

<http://www.ecre.org/>

Europejski Program Integracji i Migracji (EPIM)

<http://www.epim.info/>

Europejska Sieć Migrantek

<http://www.migrantwomennetwork.org/>

Grupa Robocza ds. Migracji i Integracji (Eurocities)

http://www.eurocities.eu/eurocities/working_groups/Migration-and-integration-&tpl=home

Platforma Społeczna

<http://www.socialplatform.org/>

Główne źródła informacji

Komisja Europejska

Parlament Europejski

**Your Guide to EU Funding
(The Greens/EFA Group)**

Europejska Sieć Migracyjna

**Europejski Program
Integracji i Migracji**

**Centrum Studiów nad
Polityką Europejską**

**Agencja ONZ ds.
Uchodźców**

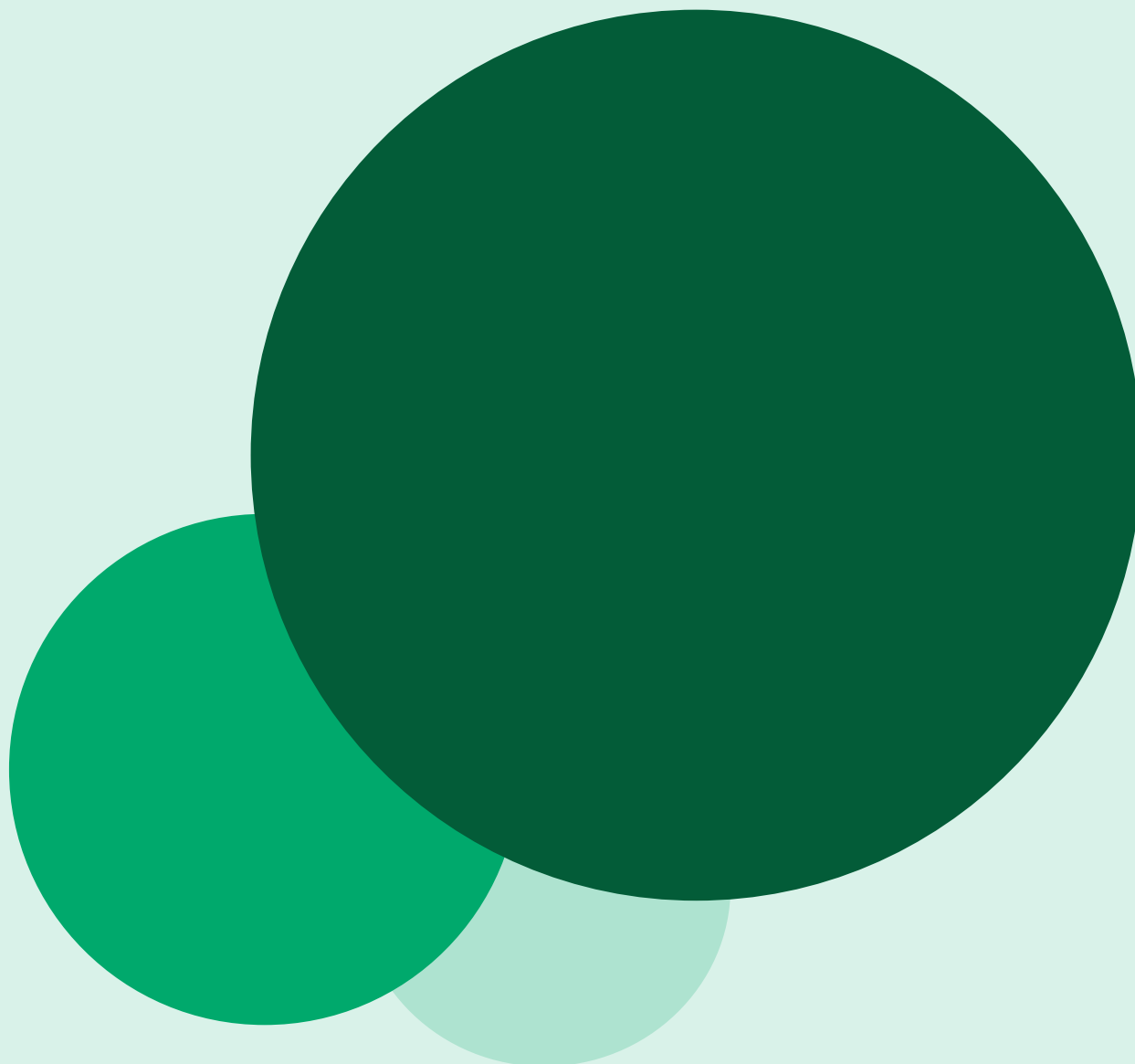
**Platforma Międzynarodowej
Współpracy na rzecz Migrantów
Nieposiadających Dokumentów**

**Centrum Polityki Euro-
pejskiej**

**Konferencja Peryferyjnych Re-
gionów Nadmorskich Europy**

EUROCITIES

ESPON

Kontakt:

greens-efa.eu
gef.eu

Greens-EFA@ep.europa.eu
info@gef.eu

[GreensEFA](https://www.facebook.com/GreensEFA)
[GreenEuropeanFoundation](https://www.facebook.com/GreenEuropeanFoundation)

[@greensEP](https://twitter.com/greensEP)
[@GEF_Europe](https://twitter.com/GEF_Europe)

youtube.com/user/greensefa
[greeneuropeanjournal.eu](https://www.youtube.com/channel/UCgreeneuropeanjournal)